

# LUD

Nr. 18 | CURITIBA, 30

DE ABRIL DE  
KWIEŃNIA

1952

ROK XXVII

Proprietário: Dr. ANTONIO FIRAKOWSKI | Diretor: Dr. EDVINO TEMPSKI

Toda correspondência, cartas de valor e cheques dirigir à:  
Wszelką korespondencję, listy pieniężne i czeki adresować:  
REDAÇÃO DO "LUD", CAIXA POSTAL 153, CURITIBA, PARANÁ

ADMINISTRAÇÃO: Alameda Cabral 846, przyjmuje codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8 — 12 i 14-ej do 16-ej godz.; tel.: 1-4-9-3  
REDAÇÃO: (ten sam adres) przyjmuje codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8-ej i pół do 11-ej i pół godziny.

Anúncios: Nas páginas de anúncios: cada centímetro quadrado — Cr. 1,00; sobre os anúncios semestrais, anuais e no texto — a tratar.

Prenumerata roczna w Brazylii (Argentynie i Urugwaju) Cr. 70,00. W innych krajach Cr. 100,00. — Cena egzemplarza w Kurytybie Cr. 1,50.

Poczta Lotnicza kiosk gazetowy koło głównej poczty, av. São João  
SAO PAULO — Livraria da Estação da Luz, Saguaó Principal — Cr.2,00  
PORTO ALEGRE — (P. Alfandega 38 i P. Abrigo Parobé, Loja, n.º 3 —

## "DIA DO TRABALHO"

### "DESCOBERTA DA TERRA DE SANTA CRUZ"

Dzień 1 maja obchodzimy jako "DZIEŃ PRACY". Całe społeczeństwo chce przez to uczcić tych, którzy pracą swych rąk budują przyszłość Kraju. Praca fizyczna tak jak umysłowa nie jest hańbiącą przeciwnie uszlachetniającą i zasługującą. Każdy obywatel, czy ten przy biurku, czy też przy warsztacie, czy wreszcie przy pługu, przyczynia się swą pracą do rozwoju całego Kraju i zapewnia całemu społeczeństwu dobrobyt.

"Dzień Pracy" jednoczy wszystkie twórcze jednostki w zbiorowym wysiłku dla dobra Kraju. Cześć więc Pracy i wszystkim Pracownikom!

\* \* \*

Drugą uroczystością, którą obchodzimy w dniu 3 b. m. to rocznica Odkrycia Brazylii; jest to jakby dzień narodzin Brazylii i przyjęcie jej do wspólnoty cywilizowanego świata.

Wielkiemu odkrywcy, Piotrowi Alvares Cabralowi oraz jego nieustraszonemu towarzyszom — marynarzom, członkom wyprawy, która dnia 5 marca 1500 roku wyruszyła z Lizbony w dal, na odległe morza i po blisko dwumiesięcznej, pełnej niebezpieczeństw i trudów, podróży morskiej, dotarła do brzegów nowego, nieznanego kraju nazwanego wówczas Terra de Vera Cruz, następnie Terra de Santa Cruz a wreszcie Brasil, składamy wyrazy podziwu i hołdu!

KOMISJA KOLONISTÓW Z PATO BRANCO, w towarzystwie deputowanego Dra Tempskiego, udała się do Gubernatora Parany, Dra Bento Munhoz da Rocha, w sprawie ziem, które koloniści posiadają wraz z tytułami od przeszło 20 lat, a obecnie czują się zagrożonymi w ich posiadaniu, ponieważ zjawili się jakiś obywatel, który twierdzi, że jest prawnym posiadaczem terenów, na których od wielu lat gospodarują koloniści w miejscowościach Buriti i Malatas; następnie Komisja również w towarzystwie deputowanego Tempskiego udała się do sekretarza Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, dra Roberto Barroso; wysłuchawszy reklamacji poszkodowanych, tak Gubernator dr. Bento Munhoz da Rocha jak i sekretarz Barroso przyrzekli zbadać sprawę i powziąć odpowiednie kroki, aby sprawiedliwości stało się zadość.

## WYDARZENIA Z TYGODNIA

— UKŁADY prowadzone w Pan-Mun-jon w sprawie wymiany jeńców wojennych pomiędzy Aliantami a komunistami chińskimi i północno-koreańskimi zostały zerwane; komuniści nie przystali na propozycje alianatów, aby wymiana jeńców była dobrowolna, to jest uzależniona od zgody samych jeńców, czy chcą wracać do swej ojczyzny czy wolą pozostać w krajach gdzie się znajdują obecnie.

— NA 100.000 JEŃCÓW północno-koreańskich zaledwie 53.900 zgodziło się na powrót jedynie 5.000; natomiast na 16.000 jeńców z południowej Korei wyraziło życzenie 3.900 pozostania w Północnej Korei; wreszcie, na 37.000 więźniów cywilnych południowo-koreańskich przetrzymywanych w więzieniach alianckich 7.200 wyraziło pragnienie udania się na stronę komunistów.

— JAPONIA odzyskała niepodległość z dniem 28 b. m., albowiem w dniu tym północno-amerykański generał Maciej Ridgway, aliancki dowódca na Wschodzie, przekazał rządowi Japonii Japończykom, zgodnie z niedawno podpisaną umową pokojową Japonii z Aliantami.

— WYBUCH nowej bomby atomowej spowodowano w celach doświadczalnych w stanie Nevada, w Stanach Zjednoczonych; posiadacze apartów telewizyjnych mogli obserwować wybuch, siedząc spokojnie i bez pieknie w swych mieszkaniach. Siła wybuchu bomby była tak wielka, że żar stopił piasek w promieniu 500 metrów, a rośliny zostały wypalone w promieniu 5 kilometrów.

— ARGENTYŃSKA Partia Radykalna wniosła do Izby Deputowanych wniosek o unieważnienie ostatnich wyborów, ponieważ zostały sfalszowane; po nowym wyborze Perona — jak twierdzą — nie odpowiada woli narodu argentyńskiego.

— PREMIER PERSJI, Mossadegh, uroczystie uznał wszelkie zobowiązania swego kraju wypływające z Paktu Wzajemnej Pomocy ze Stanami Zjednoczonymi; w ten sposób Persja stanęła silnie po stronie państw zachodnich.

## STALIN O ZACHODNICH GRANICACH POLSKI

Stalin, jak donoszą z Londynu, ponownie zapewnił oficjalnie reżim warszawski, że linia Odra-Nysa pozostanie granicą między Polską a Niemcami. Wysokie władze sowieckie korzystają z każdej okazji, aby rozwiać obawy w Warszawie, iż Rosja dla zdobycia poparcia Niemców, mogłaby zaoferować Niemcom zmianę tej granicy. Marszałek Stalin przesłał ostatnio orędzie utrzymane w bardzo serdecznym tonie prezydentowi reżimu w warszawskiego, p. Bolesławowi Bierutowi, z okazji jego 60-lecia urodzin; prasa sowiecka raz po raz podkreśla przyjaźń sowiecko-polską.

Urzędowy dziennik rządu sowieckiego przypominał, iż podstawy przyjaznej współpracy pomiędzy Demokratyczną Republiką Niemiec a Polską już zostały ustalone na linii Odra-Nysa, która jest stałą granicą pomiędzy Polską a Niemcami.

## WITAJ MAJOWA JUTRZENKO!

Są chwile w życiu narodów, które złotymi głoskami zasług zapisują się na kartach historii. Takim pięknym pomnikiem przeszłości — to Konstytucja 3 Maja pamiętnego roku 1791.

Polska ówczesna złożona była chorobą bezładu, niemocy, niedoleństwa, która rakiem rozborów toczyła Ojczyznę naszą. Lud żył w nędzy i ciemnocie, a szlachta w swawoli. Niedowiarstwo zataczało coraz szersze kręgi, rozpusta wdzierła się do ognisk rodzinnych. Nad nieszczęsnym krajem rozpartała swe ponure skrzydła noc przemocy obcych.

Nie brakło jednak nigdy w naszym narodzie ludzi, którzy dobro Ojczyzny stawiali nad wszystko w myśl zasady Salus Reipublicae — suprema lex.

I w tych nieszczęsnych latach znaleźli się mężowie mądrzy i dzielni, którzy troskali się o przyszłość narodu. Oni to zwołali Sejm Czteroletni, którego najpiękniejszym owocem — Konstytucja 3 Maja.

Twórcami tej Konstytucji byli członkowie stronnictwa patriotycznego marszałek Małachowski, Ignacy i Stanisław Potoccy, Ks. Hugo Kollataj. Oni to, po porozumieniu się z królem wypracowali ustawę, która według wyrażenia Ks. Kalinki, "miała należeć do uchwały najważniejszych w dziejach tego sejmku i w dziejach gąsnej Rzeczypospolitej."

Konstytucja 3 Maja stać się miała podwaliną i fundamentem nowej, odrodzonej potężnej Polski. Niestety przyszła za późno i nie zdołała zwyciężyć przemocy, razona gromem Targowicy.

Ale nie przestała być ani na chwilę jasną kartą w naszych dziejach, nie przestała nam być drogą ku Ojczyźnie wolnej w długich, bolesnych latach porzobiorowych.

Dzisiaj zwłaszcza Konstytucja 3 Maja nabiera wymownego znaczenia, bo jedynie w blaskach Jej wskazań, ukazać się może jaśniejsza przyszłość naszej Ojczyzny.

Oby w dniu Święta Narodowego płomieniem czynów rozgorzały słowa, w oną chwilę błogosławioną rzucone społeczeństwu "Nie odłączaj w żadnym momencie życia interesów własnych, od wielkiego interesu Ojczyzny".

Niech więc rozplomią się dzisiaj serca nasze i spłoną na ołtarzu Ojczyzny w pracy i poświęceniu dla wolnej Polski.  
A. Z.

## TELEGRAMA DO DR ROGUSKI

### AO GOVERNADOR BENTO MUNHOZ DA ROCHA

O deputado federal, dr. Ostoja Roguski, enviou ao Governador do Estado do Paraná, Dr. Bento Munhoz da Rocha Neto, o seguinte telegrama de congratulação:

"Congratulo-me eminente Governador pela assinatura decreto regulamentação isenção impostos cooperativas que constitua velha aspiração classe agricola por nós defendida Assembléia Legislativa e incorporada carta reivindicações Liga Eleitoral Lavoura aceita Vossencia quando candidato Cordiais saudações.

OSTOJA ROGUSKI — Deputado Federal

## TRZECHSETNA

### Konferencja prasowa Trumana

#### AFORYZMY PREZYDENTA STANÓW ZJEDNOCZONYCH

Washington, (IC) — W dniu 17 bm. prezydent Harry S. Truman odbył swą trzechsetną konferencję prasową. Obok regularnych korespondentów obsługujących Biały Dom, zaproszono na konferencję członków amerykańskiego stowarzyszenia redaktorów pism, które odbywało w stolicy swój doroczny zjazd. Łącznie do auditorium budynku historii naturalnej przybyło 520 korespondentów i redaktorów.

W związku ze zbliżającymi się konwencjami i oświadczeniem Prezydenta, że nie będzie kandydował ponownie, zainteresowanie zebranych ześrodkowało się na sytuacji wewnętrznej. Odpowiedzi, jakich Truman udzielał na pytania dziennikarzy, miały charakter filozoficznego wykładu na temat znaczenia prezydentury i charakteru samego prezydenta. Oto kilka wyjątków:

O urzędzie prezydenta: "Nie sądzę, by ktokolwiek, nawet najlepszy człowiek, był nie do zastąpienia. Kiedy ktoś piastował ten urząd przez osiem lat, miał dosyć czasu, aby zrobić wszystko co mógł dla dobra swego kraju".

O osiągnięciach swej prezydentury: "Udało się przeprowadzić sprawiedliwy podział dochodu spo-

łecznego. Obecnie powodzi się lepiej nie tylko farmerom i robotnikom, lecz także przedsiębiorcom i przemysłowcom".

O prezydentach na emeryturze: "Wielu ludzi chciałoby powiesić im kamień młynski na szyi i wrzucić do Potomacu (rzeka w Washingtonie). Byli prezydenci mogą jednak wiele jeszcze zdziałać dla dobra państwa. Przykładem jest Herbert Hoover, który wspaniale pracuje na stanowisku prezesa komisji reorganizacji rządu".

O sobie samym: "Starałem się dać Narodowi co mam tylko najlepszego. Jest bardzo wielu ludzi, może cały milion, którzy byłiby może lepszymi prezydentami ode mnie. Tak się jednak złożyło, że ja zostałem prezydentem i musiałem pełnić tę funkcję". W tym miejscu Truman zacytował treść napisu na nagrobku w Tombstone, w stanie Arizona: "Tu leży Jack Williams. Napracował się piekielnie". Nagrobek ten prezydent Truman uważa za najbardziej zaszczytny.











## BIURO ADWOKACKIE

DR BRONISŁAW OSTOJA ROGUSKI  
DR ZACARIAS EMILIANO SELEME  
DR EDWARD ŻELAK  
Załatwiają: — Sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i nacjonalizacje, oraz przeprowadzają inwentarze.  
PRAÇA ZACARIAS, 80, piętro III, sala 303 (Edifício João Alfredo)  
Telefon: 2174, CURITIBA

## INSTITUT OCZNY W LONDRYNIE

Dyrektor: DR. SZYMAŃSKI (Junior)  
Szpital dla chorych na oczy, uszy, nos i gardło. Gabinety do badań wyposażone w najnowocześniejsze aparaty firmy Bausch-Lomb.  
Leczenie tkankowe (Tecido - terapia de Filatov).  
RUA MATO GROSSO, 1728 — Fone 190, - Hospitais Rocha Loures  
LONDRIANA — PARANA



## Uwaga Rolnicy! "PERENOX"

Marka, która budzi zaufanie | chroni ziemniaki i pomidory przed zarazą; wystarczy rozczynić go z wodą.

## "DETEPÓ" - 5

IMUNIZUJE WSZELKIE ZBOŻE.  
Posiadamy nadto inne środki. — Udzielamy porad!  
Przedstawicielem na Paranie jest:  
GUERRA REGO & CIA. LTDA.  
RUA COMENDADOR ARAUJO, 535  
CAIXA POSTAL, 152 — CURITIBA — PARANA

## MINERVA

DROGARIAS E FARMACIAS

Matriz: CURITIBA, Praça Tiradentes, 554 — Telefon: 220-1220-2220.  
Farmacias: "FILIAL PRINCIPAL", Rua Quinze COLOMBO I BRASIL w Kurytybie.  
NAJWIĘKSZA FIRMA APTEKARSKO — FARMACEUTYCZNA NA CAŁY STAN PARANA  
Posiada filie dla sprzedaży hurtownej i detalicznej we wszystkich węzłowych miastach Stanu: Kurytybie, Ponta Grossie, Jacarésinho, Paranaгуá, União da Vitória i Antonina.  
— Przyjmuje zamówienia za zaliczką Reembolso Postal. —

## CASA PARIS - Okazja

FABRICA DE ROUPAS FEITAS  
Wybór ubrań, płaszczy, koszul, swetrów, artykułów męskich, damskich i dla dzieci. Ceny najniższe w Kurytybie ze zniżką 25 proc. Płaszczki damskie amerykańskie po 250,00 — PRAÇA TIRADENTES 306, RÓG ULICY CRUZ MACHADO.

## CASA DE SAÚDE SÃO FRANCISCO

Klinika prywatna — DR. JORGE MEYER FILHO  
RUA SÃO FRANCISCO N° 147 — CURITIBA — Telefon 1043  
Operacje, choroby kobiece, porody, sztuczny pneumaty X na płuca.  
APARAT ROENTGENA — DIATERMIA. —  
Raios ULTRA-VIOLETA, ZYSTOSKOPIA.  
Przyjmuje od godziny 2-5. — W sobotę od godziny 11 do 1.

## OTICA CURITIBA

Sumiennie wykonuje się recepty okulistów  
Jedyna specyfikowana  
IRMAOS BARBOSA LTDA.  
CURITIBA  
Rua Monsenhor Celso, 31 (Matriz)  
Praça Zacarias, 92 (Filial)  
PONTA GROSSA  
Rua 15 de Novembro, 499 (Filial)

## WINCENTY FLENIK

Godziny przyjęć: od 8-11 i od 2-6.  
RUA SALDANHA MARINHO, 593  
CURITIBA  
Chirurg - Dentysta

## DR CARLOS HELLER

Klinika chirurgiczna dla wszystkich. Leczy zylaki na nogach i rany bez operacji.  
Kons.: Av João Pessoa, 68.  
Przyjmuje od 11-ej do 12 i od 3-ej do 5-ej. Telefon 4527.  
Rezydencja: Com. Araujo, 970  
KURYTYBA — Telefon 424

Leczenie bez operacji: hemoroidów, zylaków, chorób żołądkowych, niestrawności, zgagi, kiszki, wątroby, bólu kolan, ślepej kiszki, raka, wrzodów na nogach.

— Przyjmuje od 3-ej do 5-ej —  
DR MENDES DE ARAUJO  
AVENIDA JOAO PESSOA, 68

DR. HYGINO A. TEMPSKI  
ADWOKAT: Sprawy Cywilne, Kryminalne i Handlowe. Metryki, dokumenty, pełnomocnictwa. — Ustawodawstwo Pracy. — Godziny przyjęć, od 9 do 11 i od 3 do 6.  
PONTA GROSSA — PARANA

DR STANISŁAW BEMBEN  
LEKARZ — Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne.  
Konsultorium: Praça Tiradentes, 530 (altos da Farmácia Stelfeld), od 10-12 i od 3-6 godz.  
Rezydencja: R. Julia da Costa, 368  
CURITIBA — Tel. 4-3-7-6

## MÓVEIS

CASA DE MÓVEIS LARANJEIRAS  
LOJA: PRAÇA TIRADENTES, 91  
Telefone 4050  
Fábrica de Móveis:  
RUA MATEUS LEME N. 832  
Fábrica de Espelhos:  
Mateus Leme 832 — fundos  
Filiais:  
PRAÇA CORONEL ENÉAS, 24  
Rua São Francisco, 320  
CURITIBA — PARANA

## DR. E. TEMPSKI - Lekarz

PRAKTYKOWAŁ W SZPITALACH W POLSCE  
Przyjmuje od godz. 8-ej do 12-ej i od 4-ej do 6-ej  
KONSULTORIUM: FARMACIA GUAIRA,  
RUA MARECHAL FLORIANO, 742 — TELEFON 675  
Rezydencja: Ulica 7 de Setembro, 3230 — Telefon 677

## ESCRITÓRIO TÉCNICO

## J. FICIŃSKI - Inżynier

ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO. — Poza Kurytybą przyjmuje projekty oraz budowę kościołów, kolegiów i większych budynków.  
BIURO: RUA MARECHAL FLORIANO, N° 50  
TELEFON 350 — KURYTYBA — PARANA

## CASA DE SAÚDE Dr. Moysés Paciornik

ODDZIAŁ DLA POŁOŻNIC I OPERACJI  
KOMPLETNE URZĄDZENIE DLA PORÓD I OPERACJI  
Rua Lourenço Pinto, 83 — Fone 444 — CURITIBA

## CASAS PERNAMBUCANAS

powiadają, że otrzymały wprost z fabryk nowe i różnego rodzaju materiały pluszowe, "cachás", wełniane i koldry na zimę, a równocześnie wysprzedają resztki materiałów letnich ze specjalną zniżką od 10% do 50%.

CASAS PERNAMBUCANAS  
GDZIE WSZYSZY KUPJĄ

PRAÇA TIRADENTES, 562, Tel. 776 i Av. Rep. Argentina, 4095

## A MODESTA

RUA JOSÉ BONIFACIO, 122

Wielki wybór w butach, trzewikach, w materiałach tokciowych po cenach bardzo niskich w składzie JANA GŁODZIŃSKIEGO (od znanego waszego, który był w "Casa do Povo")

## MOVEIS CIMO

DUMA PRZEMYSŁU KRAJOWEGO

Do urządzenia biura i domu żądaj zawsze "MOVEIS CIMO".  
Skład: RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 158 - Telefon, 823 - CURITIBA

## "A VENCEDORA"

FRANCISZKA LACHOWSKIEGO

CURITIBA — RUA CABRAL, 451 — TELEFON 1357

— Największa Fabryka cukierków i karmelków w Paranie —  
Wyrobia cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, mleczne, gumowe itp.  
TOWAR PIERWSZEJ JAKOŚCI PO CENACH PRZYSTĘPNYCH.

Evite Acidentes USANDO EM SEU CARRO  
LONAS DE FREIO

## Grey-Rock



MAS SE HOVER UM IMPREVISTO LEMBRE-SE! HA UM SORTIMENTO COMPLETO DE PEÇAS BORG-WARNER PARA DEIXAR O SEU CARRO COMO NOVO

UNICOS DISTRIBUIDORES PARA O PARANA E SANTA CATARINA  
HERMES MACEDO S. A. IMPORTAÇÃO E COMÉRCIO  
MATRIZ: R. BARÃO DO RIO BRANCO ESQ. JOSE LOUREIRO CURITIBA

## Anna Przybycień

AKUSZERKA DYPLOMOWANA na Parańskim Uniwersytecie Medycznym  
Rezydencja: Rua Engenheiro Rebouças, 690  
Wyjeżdża na zwołanie.

## CASA CRUZEIRO

SIELSKI, SBALQUEIRO & CIA.  
Praça Coronel Enéas, 152  
Zelastwo, naczynia kuchenne, szkło, farby, oleje, pokosty, nasiona ogrodowe, artykuły na prezenty itp. — CENY NISKIE.



Para o bom funcionamento do ESTOMAGO E INTESTINOS  
USAP: ELIXIR WESTPHALEN

## Materiały Łokciowe

SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA

## JOHNSON & Cia.

Praça Generoso Marques, 26

CAIXA POSTAL 286 — Adres Telegr.: EDEMUNDO

TELEFON 2-6-2-7 — CURITIBA

MÓWI SIĘ PO POLSKU

## CASA dos PINTORES

PRAÇA ZACARIAS, 12; — FONE 2694.  
CAIXA POSTAL 347

WERNECK & Cia Ltda.  
Mówi się po polsku

## FABRICA de TINTAS, ESMALTES e VERNIZES

« ROCHEDO »

